Panevėžio apygardos teismo nutartis

2014-07-18, bylos Nr. 1A-500-491-2014

Teismas: Panevėžio apygardos teismas
Dokumentas: Nutartis
Data: 2014-07-18
Bylos Nr.: 1A-500-491-2014
Teisminio proceso Nr.: 1-45-1-00751-2005-1
Bylos rūšis: baudžiamoji byla

Baudžiamoji byla Nr. 1 A – 500 – 491 / 2014
Proceso Nr.1-45-1-00751-2005-1
Procesinio sprendimo kategorija : 2.4.6. (S)

PANEVĖŽIO APYGARDOS TEISMAS
NUTARTIS
LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU
2014 m. liepos 18 d.
Panevėžys

Panevėžio apygardos teismo teisėjų kolegija, susidedanti iš kolegijos pirmininko Valdo Meidaus, teisėjų Jolantos Raščiuvienės ir Artūro Ridiko,

sekretoriaujant Daivai Liandzbergienei,
dalyvaujant :
prokurorei Gailutei Vilkienei,
gynėjai advokatei Reginai Butnevičienei,

teismo posėdyje apeliacine tvarka išnagrinėjo baudžiamąją bylą pagal nuteistojo J. J. apeliacinį skundą dėl 2014 m. balandžio 24 d. Panevėžio miesto apylinkės teismo nuosprendžio, kuriuo jis nuteistas :

- pagal Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso (toliau – BK) 178 str. 2 d. – laisvės atėmimu 2 metams;

- pagal BK 138 str. 2 d. 3 p. – laisvės atėmimu 2 metams.

Vadovaujantis BK 63 str. 1, 4 d., paskirtos bausmės subendrintos dalinio sudėjimo būdu bei J. J. paskirta galutinė subendrinta 3 metų laisvės atėmimo bausmė. Į bausmės laiką įskaitytas laikinajame sulaikyme nuo 2013-09-12 iki 2013-09-13 (dvi paros) išbūtas laikas.

Nuosprendžiu iš J. J. priteista :

749,46 Lt turtinei žalai atlyginti nukentėjusiajai I. Š.;86,78 Lt turtinei žalai atlyginti Panevėžio teritorinei ligonių kasai;42,75 Lt proceso išlaidų valstybei.

Išnagrinėjęs baudžiamąją bylą teismas

Aprašomoji dalis

NUSTATĖ:

J. J. nuteistas už tai, kad :

- 2005-10-22 nuo 13 iki 15 val., išlaužęs nukentėjusiajai I. Š. priklausančio alaus baro „(duomenys neskelbtini)“, esančio duomenys neskelbtini, duomenys neskelbtini g. duomenys neskelbtini, langą, įsibrovė į patalpą – alaus barą „duomenys neskelbtini“, ir kur pagrobė nukentėjusiosios I. Š. turto už 748, 46 litus;

- 2013-09-12 apie 1 val., duomenys neskelbtini, duomenys neskelbtini g. duomenys neskelbtini, savo namuose, būdamas apsvaigęs nuo alkoholio, konflikto metu panaudojęs fizinį smurtą, t. y. tyčia tempdamas už plaukų, smaugdamas, suduodamas kumščiu savo sutuoktinei G. J. ne mažiau kaip penkis smūgius į galvą, padarė jai galvos ir nosies sumušimus, pasireiškusius kraujosruvomis ir nosikaulių lūžiu, taip nesunkiai sutrikdydamas savo šeimos nario – sutuoktinės G. J., sveikatą.

Apeliaciniu skundu nuteistasis J. J. prašo jį išteisinti dėl nusikalstamos veikos, numatytos BK 178 str. 2 d., ir paskirti švelnesnę bausmę pagal BK 138 str. 2 d. 3 p. Nurodo, jog nukentėjusiajai priklausantis alaus baras yra vieša vieta, dėl ko rankų antspaudai ant lango galėjo atsirasti ir kitu būdu, o ne tik įsilaužiant. Apeliantas pažymi, jog į išdaužtą langą galima atsiremti ir iš kiemo pusės, o pati nukentėjusioji pripažino, kad galimai yra prašiusi jo padėti įnešti į barą alaus statines, kas paaiškina ir jo pirštų antspaudų atsiradimą ant vidinės lango pusės. Dėl BK 138 str. 2 d. 3 p. numatytos nusikalstamos veikos savo kaltę pripažįsta iš dalies, nes šią nusikalstamą veiką padarė netyčia. Nurodo, kad nėra pagrindo visiškai pasitikėti nukentėjusiosios parodymais, kadangi ji ir ankščiau yra jį melagingai apkalbėjusi. Mano, kad teismas nepagrįstai vadovavosi BK 56 str. 1 d. nuostatomis, nors nei vienas teismas jo nebuvo pripažinęs recidyvistu. Tai, kad buvo teistas 2012-09-11 Panevėžio miesto apylinkės teismo baudžiamuoju įsakymu ir yra baustas administracine tvarka teismui nesudaro pagrindo jo pripažinti recidyvistu ir taikyti BK 56 str. 1 d., juo labiau kad jis atsiprašė savo žmonos ir nuoširdžiai gailisi dėl padaryto nusikaltimo.

Teismo posėdyje nuteistojo gynėja prašė apeliacinį skundą tenkinti. Prokurorė prašė nuteistojo apeliacinį skundą atmesti.

Motyvuojamoji dalis

Apeliacinis skundas atmetamas.

Apeliaciniu skundu nuteistasis ginčija savo kaltę dėl jam inkriminuotų nusikaltimų bei tvirtina, kad jam nepagrįstai taikytos BK 56 str. nuostatos. Tačiau bylos duomenys neduoda pagrindo sutikti su tokiais nuteistojo argumentais.

Dėl BK 178 str. 2 d.

Iš bylos duomenų matyti, jog 2005-10-22 nuo 13 iki 15 val. buvo apiplėštas alaus baras „duomenys neskelbtini“, esantis duomenys neskelbtini g. duomenys neskelbtini, duomenys neskelbtini. Šiame bare dirbusi nukentėjusioji I. Š. nurodė, jog atvykus šeimos nariams ji maždaug valandai laiko išvyko iš baro, kurį užrakino, tačiau jo apsauginių žaliuzių nenuleido. Grįžusi pamatė, jog išlaužtas vienas langas, pagrobtas kasos aparatas ir cigaretės. Nukentėjusioji taip pat pripažino, jog langas bare dažnai būdavo atidaromas, tačiau įvykio dieną jis buvo uždarytas. Šis langas buvo ne baro patalpoje, o kitoje patalpoje, kurioje buvo sandėlis ir į kurį pašaliniai asmenys pakliūti negalėjo (1 t., 7, 41 – 42, 43, 44 – 45, 46 – 48 b. l., 2 t., 22 b. l.). Analogiškas aplinkybes apie įsibrovimą į barą nurodė ir liudytojai I. A. bei J. A. (1 t., 53 – 54, 55 – 56, 57 – 58 b. l., 2 t., 22 b. l.). Byloje esantis įvykio vietos apžiūros protokolas patvirtina, jog įvykio metu buvo rastas pravertas ir neužsidarantis langas, kurio

išorinėje dalyje ant palangės bei vidinėje pusėje ant rėmo rasti rankos delno pėdsakai, kurie buvo nukopijuoti daktiloplokštelėse (1 t., 10 – 12 b. l.). Šie duomenys rodo, jog į baro patalpas buvo įsibrauta per langą. Byloje esanti 2005-11-15 specialisto išvada Nr. duomenys neskelbtini patvirtina, jog du rankų delnų pėdsakai, kurie rasti 2005-10-22 įvykio vietos apžiūros metu dėl vagystės iš I. Š. individualios įmonės alaus baro „duomenys neskelbtini“, ir nukopijuoti daktiloplokštelėse Nr. 1, Nr. 2, tinkami asmens identifikavimui (1 t., 20 – 22 b. l.). Baudžiamosios bylos duomenys patvirtina, jog rankų delnų pėdsakai buvo paimti atliekant įvykio vietos apžiūrą būtent tą pačią dieną, kada ir buvo įvykdytas įsibrovimas. Kartu pažymėtina ir tai, jog byloje nėra nustatyta jokių duomenų, kurie leistų abejoti rankų delnų pėdsakų užfiksavimu, jų paėmimu bei pateikimu į baudžiamąją bylą. Tai leidžia pagrįstai tvirtinti, jog būtent rankų delnų pėdsakai yra vienas pagrindinių įrodymų, leidžiančių nustatyti nusikaltimą padariusį asmenį bei pagrindžiančių šio asmens kaltę dėl įvykdytos nusikalstamos veikos. Tokią išvadą patvirtina ir pirmiau aptarti nukentėjusiosios I. Š. parodymai, jog langas, pro kurį buvo įsilaužta bei ant kurio buvo rasti asmens delno pėdsakai, yra sandėlio, į kurį pašaliniai asmenys nepatenka.

Bylos duomenys patvirtina, jog asmuo, įvykio metu įsibrovęs į barą bei iš jo pavogęs turtą yra apeliantas J. J.. Tokią išvadą leidžia daryti baudžiamojoje byloje esantis 2013-10-02 Lietuvos policijos Kriminalistinių tyrimų centro raštas, 2013-10-29 specialisto išvada Nr. duomenys neskelbtini bei nukentėjusiosios parodymai. Iš pastarųjų dokumentų matyti, kad jog rankos pėdsakas (2005-11-15 specialisto išvada Nr. duomenys neskelbtini pateikta ikiteisminio tyrimo byloje Nr. 45-1-0751-05) sutampa su rankų delnų atspaudais, esančiais daktiloskopinėje kortelėje, kurioje nurodyti J. J. anketiniai duomenys (1 t., 24, 25 – 27 b. l.), o du rankų pėdsakai, nukopijuoti daktiloskopinėse plokštelėse Nr.1, Nr. 2, kurie rasti 2005-10-22 įvykio vietos apžiūros metu dėl vagystės iš I. Š. alaus baro yra palikti J. J. dešinės rankos delnu ir jo kairės rankos delnu (1 t., 30 – 31, 32 – 33 b. l.). Be to, kaip jau minėta pirmiau, nukentėjusioji I. Š. patvirtino, jog jokie pašaliniai asmenys į baro sandėlio patalpą, kurios langas ir buvo išlaužtas, nepatenka, o ji J. J. nepažįsta. Tai, ką pagrįstai nurodė ir apylinkės teismas skundžiamame nuosprendyje, rodo, jog J. J. teisėtai į patalpą, per kurią buvo įsibrauta, patekti negalėjo, todėl į ją pateko neteisėtai, įvykio metu įsibraudamas per langą. Taigi, visi pirmiau išdėstyti duomenys vienareikšmiai rodo, jog būtent apeliantas įvykio metu įsibrovė į nukentėjusiosios barą per sandėlio langą ir pavogė nukentėjusiosios I. Š. turtą.

Apeliacinio skundo argumentai, jog jis galėjo palikti savo rankų pėdsakus tuo metu, kai lankėsi bare bei tuomet, kai padėjo baro šeimininkei nešti alaus statines, atsižvelgiant į pirmiau išdėstytas aplinkybes bei į tai, jog rankų delnų pėdsakai palikti skirtingose lango vietose ir abiejose lango pusėse tos patalpos, kur pašaliniai asmenys dažniausiai nevaikšto, o be to yra paimti iškart apžiūrint įvykio vietą po apiplėšimo, yra atmetami kaip nepagrįsti.

Atsižvelgiant tai apeliacinės instancijos teismas sprendžia, jog skundžiamu nuosprendžiu J. J. visiškai pagrįstai pripažintas kaltu pagal BK 178 str. 2 d. už tai, kad įvykio metu kaltinime numatytomis aplinkybėmis įsilaužė į nukentėjusiajai I. Š. priklausantį barą bei iš jo pagrobė svetimą bendros 748,46 Lt vertės turtą. Jo kaltė padarius šį nusikaltimą yra visiškai įrodyta baudžiamojoje byloje surinktais, pirmosios instancijos teisiamojo posėdžio metu ištirtais bei teismo nuosprendyje išdėstytais įrodymais, su kurių vertinimu visiškai sutinka ir apeliacinį skundą nagrinėjantis teismas.

Dėl BK 138 str. 2 d. 3 p.

Iš bylos matyti, kad 2013-09-12 nukentėjusiajai G. J. buvo padarytas nesunkus sveikatos sutrikdymas. Skundžiamu nuosprendžiu nustatyta, jog šį sveikatos sutrikdymą padarė J. J.. Apeliaciniu skundu jis iš esmės neneigia sužalojęs žmoną, tačiau nurodo tai padaręs netyčia. Kartu apeliantas pažymi, jog nėra pagrindo tikėti nukentėjusiosios parodymais, kad ši veika buvo tyčinė. Su tokiais apelianto argumentais kolegija nesutinka.

Nukentėjusioji G. J. nuosekliai viso baudžiamojo proceso metu, įskaitant ir apklausą pas ikiteisminio tyrimo teisėją, tvirtino, jog įvykio dieną tarp jos ir jos sutuoktinio, kurie abu buvo neblaivūs, kilo konfliktas, kurio metu

J. J. sudavė jai į nosį, smaugė, ji nuo kėdės buvo keliama į viršų, buvo pešama už plaukų (1 t., 9, 72 – 73, 74 – 75, 79 – 80 b. l., 2 t., 23 b. l.). Tokius nukentėjusiosios parodymus patvirtina byloje esanti specialisto išvada Nr. duomenys neskelbtini iš kurios matyti, kad G. J. nustatyti galvos plaukuotosios dalies ir nosies sumušimai, pasireiškę kraujosruvomis ir nosikaulio lūžiu. Sužalojimai galėjo būti padaryti įvykio aplinkybėse nurodytu laiku (2013-09-12 apie 1.00 val. nakties). Nosies sumušimas galėjo būti padarytas mažiausiai vienu trauminiu poveikiu. Ši specialisto išvada kartu patvirtina, jog nuketėjusiajai išties buvo padarytas nesunkus sveikatos sutrikdymas (1 t., 84 b. l.). Be to, byloje esančiame policijos pareigūnų tarnybiniame pranešime nurodyta, jog 2013-09-12 apie 2 val., nuvykus pagal iškvietimą į duomenys neskelbtini g. duomenys neskelbtini duomenys neskelbtini, bute rasta daug pritaškyto skysčio, panašaus į kraują, G. J. paaiškino, kad ją sumušė vyras J. J., abu sutuoktiniai buvo neblaivūs, ant G. J. veido matėsi kraujo žymės. G. J. paaiškino, kad vyras J. J. kelis kartus trenkė jai kumščiu į veidą, o pastarasis neigė smurtavęs prieš žmoną (1 t., 64 – 65 b. l.). Pats apeliantas baudžiamojo proceso metu neginčijo, jog sužalojo žmoną, tačiau tvirtino, jog tai padarė netyčia, tamsoje stodamasis pasiimti žiebtuvėlio žvakei uždegti. Apeliaciniame skunde nuteistasis taip pat laikosi tokios savo versijos, tvirtindamas, jog savo žmoną sužalojo netyčia. Tačiau pirmiau nurodyti įrodymai – nuoseklūs nukentėjusiosios parodymai, kuriuos patvirtina byloje esanti specialisto išvada bei policijos pareigūno tarnybiniame pranešime ir įvykio vietos apžiūros protokole užfiksuoti duomenys, t. y. duomenų visuma – leidžia daryti neginčijamą išvadą, jog nukentėjusiajai įvykio metu buvo suduotas ne vienas smūgis, o suduotų smūgių lokalizacija skiriasi (nukentėjusiai sumušta galva ir sulaužyta nosis). Tai kartu leidžia tvirtinti, kad tokie sužalojimai vykstant buitiniam konfliktui negalėjo būti padaryti netyčia, bei pripažinti, jog apelianto argumentas netyčia sužalojus savo žmoną yra tik jo gynybinė versija siekiant išvengti atsakomybės. Be to, pats nuteistasis, duodamas parodymus apie įvykio aplinkybes, yra nurodęs, jog netyčia stodamasis trenkė alkūne nukentėjusiajai į nosį, tačiau jau pirmiau aptarti bylos duomenys rodo, kad sumušimai nukentėjusiajai padaryti skirtingose galvos vietose (nosyje ir plaukuotoje galvos dalyje). Taigi, nukentėjusiajai vienu smūgiu tokie sužalojimai negalėjo būti padaryti.

Atsižvelgiant į pirmiau išdėstytus duomenis kolegija pripažįsta, jog apylinkės teismo nuosprendžiu J. J. kaltė nesunkiai sutrukdžius G. J. sveikatą ir taip padarius BK 138 str. 2 d. 3 p. numatytą nusikalstamą veiką yra įrodyta visiškai.

Dėl bausmės

Apeliaciniu skundu nuteistasis nesutinka su jam paskirta bausme, nurodo, jog nė vienas teismas nėra jo pripažinęs recidyvistu, o jam paskirta bausmė turėtų būti švelninama. Tam nėra pagrindo.

BK 54 str. 2 d. įtvirtinta, kad skirdamas bausmę teismas atsižvelgia į padarytos nusikalstamos veikos pavojingumo laipsnį, kaltės formą ir rūšį, kaltininko asmenybę, atsakomybę lengvinančias bei ją sunkinančias aplinkybes ir kitas teisingos bausmės paskyrimui svarbias aplinkybes. BK 27 str. 1 d. nustatyta, kad recidyvistu laikomas asmuo, kuris, būdamas teistu už tyčinio nusikaltimo padarymą ir neišnykus teistumui už jį ar jo nepanaikinus, vėl padarė vieną ar daugiau tyčinių nusikaltimų. BK 56 str. 1 d. nurodyta, kad recidyvistui už tyčinio nusikaltimo padarymą teismas paprastai skiria laisvės atėmimo bausmę. BK 61 str. 4 d. nustatyta, kad skiriama ne didesnė negu straipsnio sankcijoje numatytas bausmės vidurkis laisvės atėmimo bausmė arba su laisvės atėmimo bausme nesusijusi bausmė tais atvejais, kai kaltininkas savo noru prisipažino padaręs nusikaltimą, nuoširdžiai gailisi, aktyviai padėjo išaiškinti nusikaltimą ir nėra jo atsakomybę sunkinančių aplinkybių. Kartu čia kolegija pažymi, jog praktiškai recidyvistu pagal dabar galiojantį BK asmuo savaime tampa tuo metu, kai būdamas teistu už tyčinio nusikaltimo padarymą, neišnykus ar nepanaikinus teistumo padaro naują vieną ar daugiau tyčinių nusikaltimų. Kartu atkreiptinas dėmesys, jog baudžiamasis įstatymas numato, jog pavojingu recidyvistu asmuo gali būti pripažintas tik teismo. Tačiau nagrinėjamu atveju apeliantas pavojingu recidyvistu nėra pripažintas, todėl plačiau apie tai kolegija nepasisako.

Šioje baudžiamojoje byloje skirdamas apeliantui bausmę apylinkės teismas atsižvelgė į pastarojo padarytų nusikalstamų veikų pavojingumo laipsnį ir pobūdį (padaryti du tyčiniai baigti apysunkiai nusikaltimai, kurių vienas smurtinis, o kitas savanaudiškas), į tai, kad nėra jo atsakomybę lengvinančių bei sunkinančių aplinkybių dėl BK 178 str. 2 d. numatytos nusikalstamos veikos, į vieną jo atsakomybę lengvinančią aplinkybę – nusikalstamos veikos padarymui įtakos turėjo provokuojantis nukentėjusiosios elgesys, ir vieną sunkinančią aplinkybę – nusikalstamą veiką padarė būdamas apsvaigęs nuo alkoholio ir tai turėjo įtakos nusikaltimo padarymui, dėl BK 138 str. 2 d. 3 p. numatytos nusikalstamos veikos. Apylinkės teismas, skirdamas bausmę, taip pat tinkamai įvertino J. J. asmenybę, t. y. atsižvelgė į tai, kad jis yra recidyvistas, anksčiau buvo teistas už nusikaltimus nuosavybei, šiuo metu yra teistas už viešosios tvarkos pažeidimą, kuomet smurtavo prieš savo sutuoktinę, yra keletą kartų baustas administracine tvarka, niekur nedirba bei yra išbrauktas iš darbo biržos be teisės registruotis 6 mėnesius. Visi šie duomenys apeliantą charakterizuoja išimtinai neigiamai kaip asmenį, linkusį nuolat pažeidinėti nustatytą tvarką bei leidžia tvirtinti, jog toks asmuo privalo būti taisomas izoliuotas nuo visuomenės. Taigi, apylinkės teismas skundžiamu nuosprendžiu J. J. pagrįstai skyrė laisvės atėmimo bausmę, kurios dydis yra artimas straipsnio sankcijoje numatytam vidurkiui. Vien aplinkybė, jog pagal gyvenamąją vietą dėl nuteistojo elgesio nusiskundimų nebuvo gauta, nerodo, jog apeliantui neturėtų būti paskirta laisvės atėmimo bausmė.

Teisėjų kolegija, atsižvelgusi į pirmiau išdėstytas aplinkybės atmeta apeliacinio skundo argumentą, jog paskirta bausmė yra per griežta, kadangi skirdamas bausmę apylinkės teismas atsižvelgė ir įvertino visas bausmės skyrimui reikšmingas aplinkybes. Papildomai pažymėtina tai, jog apeliantui anksčiau skirtos švelnesnės bausmės praktiškai nedarė jokios įtakos jo elgesiui, neskatino keisti gyvenimo būdo bei legaliai gauti lėšas pragyvenimui, dėl ko skirta laisvės atėmimo bausmė ne tik padės sulaikyti apeliantą nuo naujų nusikalstamų veikų darymo ateityje, užtikrins teisingumo principo įgyvendinimą, tačiau kartu leis pasiekti BK 41 str. įtvirtintus bausmės tikslus.

Atsižvelgdama į paminėtas aplinkybes teisėjų kolegija konstatuoja, kad skundžiamu nuosprendžiu apylinkės teismas pagrįstai pripažino J. J. kaltu pagal BK 178 str. 2 d. ir 138 str. 2 d. 3 p., bei paskyrė jam teisingas bausmes. Apeliacinio skundo argumentai apylinkės teismo išvadų, su kuriomis sutinka apeliacinės instancijos teismas, nepaneigia, todėl keisti nuosprendį apeliaciniame skunde išdėstytomis aplinkybėmis nėra jokio pagrindo.

Rezoliucinė dalis

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso 326 str. 1 d. 1 p., teismas

NUTARĖ:

Nuteistojo J. J. apeliacinį skundą atmesti.

Kolegijos pirmininkas Valdas Meidus
Teisėjai Artūras Ridikas
Jolanta Raščiuvienė